

**Д-р екон. наук Юдіна О. І., канд. екон. наук Кучер М. М.,
канд. техн. наук Сабіров О. В.**

Університет митної справи та фінансів (Україна)

**РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ:
СТРАТЕГІЯ ТА ФАКТОРИ РОЗВИТКУ**

Ресторанний бізнес відноситься до сфери підприємницької діяльності, спрямованої на організацію виробництва та задоволення потреб населення у послугах харчування. Кризові явища, підвищення рівня конкуренції, вимог до якості продукції та сервісу на ринку ресторанних послуг викликають необхідність виявлення факторів та показників, що впливають на ці параметри, а також визначення критеріїв оцінки діяльності та формування на їх основі ефективної стратегії розвитку бізнесу. До зовнішніх факторів, що впливають на ресторанний бізнес в Україні, відносяться: податкова політика, регулюючі норми, доступ до фінансування, кваліфікація робітників. Також у дослідженні цих питань важливо приділити увагу таким аспектам, як стандарти якості та безпеки харчових продуктів, туристичний потенціал, інновації та технології, управління персоналом, стратегії маркетингу та брендування, соціокультурні та економічні фактори. Іншим аспектом є розробка унікальної концепції та позиціонування підприємств на ринку послуг харчування. Заклади ресторанного господарства повинні мати чітко визначену концепцію, що включає стиль, тип кухні, характер обслуговування, атмосферу та цільову аудиторію суб'єкта господарювання. Розвиток унікальної ідентичності допомагає привернути увагу споживачів та створити неповторний імідж підприємства. Крім того, активне використання сучасних інформаційних технологій та інтернет-платформ є важливим фактором стратегії розвитку, який сприяє просуванню і збільшенню обсягів реалізації продукції та привертанню споживачів. Сьогодні фактор веб-присутності закладу в інформаційному полі, включаючи веб-сайти, соціальні медіа та послуги доставки їжі, набуває все більшого значення. Застосування цього інструментарію сприяє підвищенню ефективності рекламної діяльності, збільшенню аудиторії ресторанного закладу.

Встановлення партнерства з місцевими постачальниками та фермерами, використання місцевих продуктів не тільки поліпшує якість їжі, але й сприяє

зміцненню економічної системи регіону. Важливу роль в організації ресторанного бізнесу відіграє фактор підвищення рівня підготовки персоналу, оскільки його професіоналізм забезпечує якість обслуговування і формування кола постійних споживачів. Своєю чергою, навчання співробітників і створення умов для кар'єрного зростання, підвищує мотивацію персоналу та якість сервісу.

Перелічені вище напрями ґрунтуються на загальних принципах розвитку ресторанного бізнесу та підтверджуються досвідом роботи рестораних підприємців в Україні. Успішне відновлення економіки України не можливе без активної участі вітчизняного бізнесу і сприяння йому державних інституцій. Одна із важливих цілей Міністерства економіки полягає у залученні приватного сектору до проєктів відбудови економічної системи країни, і розкриття підприємницького потенціалу, що потребує формування певних стратегій. Реалізація проєктів відновлення та відповідних стратегій надає українському бізнесу можливості для розвитку, створення нових робочих місць, підвищення прибутку і формування більшої суми податкових відрахувань.

Стратегія розвитку ресторанного бізнесу в Україні передбачає сприяння зростанню кількості та різноманітності підприємств і об'єктів галузі шляхом стимулювання підприємницької активності, зниження адміністративних бар'єрів та створення стабільних умов для ведення бізнесу. Ця стратегія охоплює підприємства різних типів, розмірів і форматів, включаючи заклади загального харчування та заклади, що обслуговують навчальні заклади, організації та промислові підприємства (рис. 1).

Таким чином, стратегія розвитку ресторанного бізнесу в Україні складається з таких елементів: аналіз та оцінка поточного стану ресторанного бізнесу в Україні, визначення основних проблем та факторів, що впливають на розвиток ресторанної сфери; формування стратегічних цілей, завдань, оцінювальних параметрів, які характеризують розвиток ресторанного бізнесу в середньо- та довгостроковій перспективі; виявлення ризиків та розгляд стратегічних альтернатив розвитку ресторанного бізнесу; розробка цільового стану ресторанного бізнесу; визначення ключових показників (факторів) розвитку ресторанної сфери та формування комплексу заходів, спрямованих на їх досягнення; розробка ефективного механізму реалізації запропонованих заходів.

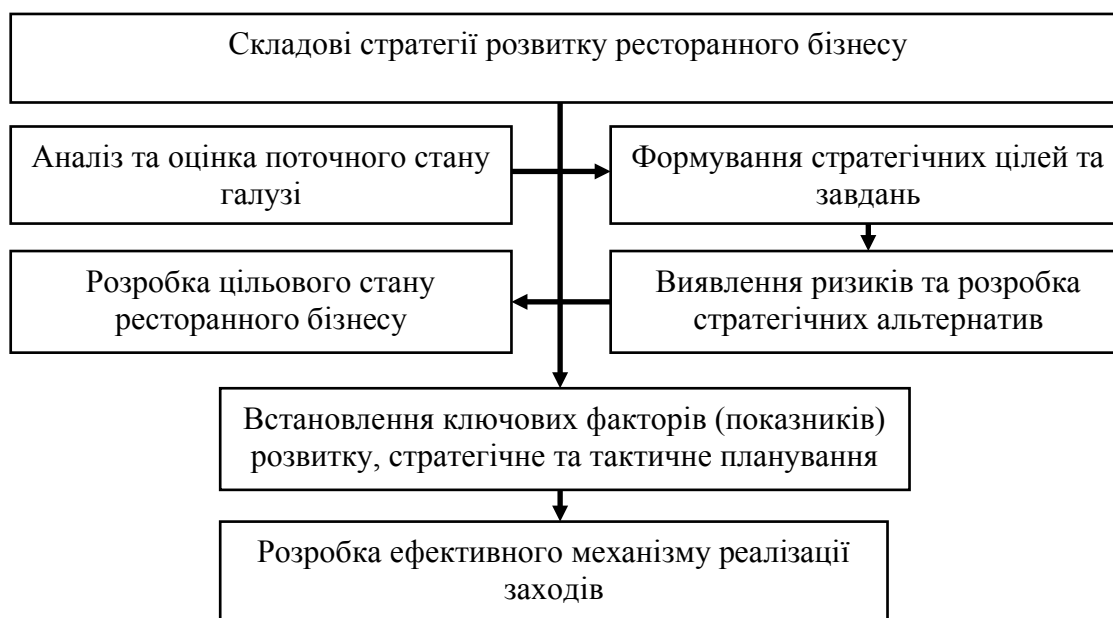

Рис. 1. Складові стратегії розвитку ресторанного бізнесу в Україні

Джерело: складено авторами

Основна мета стратегії полягає в створенні організаційно-економічного механізму, який забезпечує збалансованість інтересів основних учасників ринку ресторанного господарства – споживачів та суб'єктів підприємницької діяльності. Інтереси споживачів визначаються їх бажанням отримувати безпечну і якісну харчову продукцію та послуги у закладах ресторанного господарства, поза домом в межах їх місця проживання або роботи (навчання), відповідно до вподобань, за прийнятними цінами, і, в комфортних умовах. Успішність діяльності підприємств ресторанної сфери базується на створенні та реалізації ефективної стратегії розвитку бізнесу.